

[Andreasen (Forsinge).]

Det kan man jo godt sige, hvis da ellers de vises Sten kan løse dette Problem paa en for alle tilfredsstillende Maade. I § 9 kræver Venstre, at den Jord, som er i det offentlige Eje, skal kunne udstykkes til Fæste eller til Selveje, alt efter som de unge nu ønsker det. I § 10 foreslaas forskellige Bestemmelser om Fremgangsmaaden; det kan ske ved Hjælp af en Forskelsprioritet, som bestaar af Forskellen mellem Jordværdi og Indkøbspris. Og saa følger man til, naar man taler om dette Spørgsmaal, at det er for at bringe Lighed frem mellem de to Brugsformer.

Jeg kan nu ikke se rettere end, at der bliver meget mere Ulighed, end der var i Forvejen. Der bliver for det første den Ulighed, at man ved Køb af Jord ude omkring i Landet vil kunne købe Jord til meget forskellig Pris de forskellige Steder; og det vil igen sige, at hvis man sammenligner de forskellige Brug indbyrdes fra det ene Amt til det andet, vil disse Brug blive vidt forskellige indbyrdes. Og hvis man gaar til en Sammenligning mellem disse Brug i store Omraader, hvis man sammenligner Lodderne hver for sig f. Eks. paa Sjælland med dem i Jylland, vil de Betingelser, de kan faa Jord overladt paa i Jylland og her, blive vidt forskellige, Jordværdien og Indkøbsprisen er vidt forskellig de forskellige Steder. Der vil blive skabt en Uensartethed mellem disse Brug, som man aldrig har kendt før.

Dertil kommer, at man rent økonomisk set heller ikke skaber Lighed, idet de, der overtager et Brug efter den gamle Lov, saa længe den første Ejer eller dennes Enke lever, kun skal svare Renten af den Jordværdi, som der var paa Ejendommen, den Gang Bruget blev udlagt. De er altsaa klare over, at de til enhver Tid hele Livet igennem aldrig kommer til at svare andet; men de, der skal overtage Jord efter 4. Oktober-Loven, skal svare Rente af den til enhver Tid værende Jordværdi, altsaa saadan som den bliver forandret ved periodiske Omvurderinger. De vil være udsat for, baade at denne Værdi kan gaa op, og at den kan gaa ned, og det er netop det gode ved Loven, som det er nu; det er netop det gode ved det Princip, der er nedlagt i Jordlovene af 1919, at det kan gaa baade op og ned, som Konjunkturerne nu er til de forskellige Tider. Det kan netop være med til at sikre Brugene af den Jord, der er udlagt paa den Maade, langt bedre end dem, der har overgivet

sig til Prioriteter enten paa den ene eller den anden Maade.

Man forstaar, at i det Øjeblik, man skaber et Forhold som dette, vil man kunne være interesseret i, om man overtager et Brug under Lavkonjunktur eller Højkonjunktur. Hvis man overtager et Brug i en Lavkonjunktur, udsætter man sig for ved de periodiske Omvurderinger at faa lagt maaske store Beløb paa den Jordværdi, man overtager ved Brugets Stifvelse, og saa vil man simpelt hen ikke gaa ind til saadanne Brug, men vælge et andet, fordi saa bliver Spørgsmaalet for denne unge Mand saa absolut dette: jeg gaar ind til det billigste Forhold, jeg kan komme ind til.

Og hvis man udstykker i en Højkonjunktur, vil man komme til at spekulere i, hvordan Forholdene paa dette Omraade ligger for ham, og saa kunde jeg tænke mig, at saa gaar de ind efter 4. Oktober-Lovens Princip, fordi der saa kan blive Mulighed for ved periodiske Vurderinger at slippe nedad med de Afgifter, de skal have.

Det forekommer mig, at man i Virkeligheden her sætter noget ind i vor Jordlovgivning, som er ganske forkasteligt, fordi man sætter et Spekulationsmoment ind i hele Udstykningsproblemet, sætter et Spekulationsmoment ind overfor de unge, og det kan vi i hvert Fald ikke være med til at forsvare.

Hertil kommer, at efter de Bestemmelser, som er indsat i Lovforslaget, bliver det kun den første Ejer og hans Hustru, der kan sidde med Bruget, saadan som de har overtaget det fra Begyndelsen; først ved det første Ejerskitte skal denne Forskelsprioritet lægges paa, og denne Forskelsprioritet skal altsaa paalægges baade dem, der har faaet Jord efter den gamle Lov, og dem, der har faaet Jord efter 4. Oktober-Loven. Denne Bestemmelse her vil bevirke, at disse Mennesker næsten overhovedet ikke kan afsætte deres Ejendom; den vil virke som et Stavnsbaand paa disse Ejendomme.

Det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen har tidligere været inde paa, at det baade var sundt og naturligt, at en Ejendom gaar over fra Fader til Søn og fortsætter i Slægten. Men disse Bestemmelser her vil i Virkeligheden bevirke, at den Ungdom, der gror op i disse Hjem, ikke kan overtage Ejendommen, uden at de skal have paalagt den Forskelsprioritet, der var ved Oprettelsen, og de vil ganske simpelt sige